

Søndag 15. oktober

Tema: Frelsen er ikke til salgs / Frelsa er ikkje til sals

Introduksjon

Mange av tesene som Luther publiserte i Wittenberg i 1517, var et oppgjør med kommersialiseringen av menneskers frelse. Luther protesterte mot en aggressiv avlatshandel som både bidro til dårlig teologi og til undertrykking og utnyttning av fattige mennesker. Blant kirkens første historiefortellinger er det flere tekster som viser evangeliets frigjørende krefter. Mennesker delte sin rikdom så alle fikk det de trengte.

Men det er også fortellinger i evangeliene om at religiøse ledere misbrakte sine posisjoner til egen vinning. Det ligger sterke advarsler til oss i fortellinger om underslåtte gaver og om Simon som ønsket å kjøpe frelse og Åndens gaver for penger. Religiøs makt og kommersialisering av religion er et sentralt tema i de nytestamentlige skriftene.

Temaet for denne tredje temagudstjenesten er aktuelt også i dag. Fristelsen til å gjøre religion til en salgsvare er fremdeles til stede. Fortsatt blir mennesker undertrykt av ledere som bruker tro og religion som midler til å fremme egen makt og egen rikdom. En trenger ikke oppsøke fjerne deler av verden for å finne eksempler på ledere som tilbyr forbønn mot betaling, og hvor forkynnelse ledsages av aggressiv markedsføring og giverpress. Kritikken av religiøs praksis som vi kjenner både fra Det nye testamentet og fra reformasjonstiden, er dessverre fortsatt noe kirkene trenger å videreføre. Det er stadig behov for å holde en selvkritisk refleksjon gående.

Denne dagen har også et frigjørende budskap: Frelsen rekkes oss gratis av en nådig Gud. Nåden er i sitt vesen en gave som Gud gir av kjærlighet. Guds frelse står i skarp motsetning til tanken om at vi kan bruke Guds gaver for selv å oppnå sosial, økonomisk og politisk status.

Luther tok et oppgjør med salg av avlat. Ingen kan kjøpe seg raskere adgang til himmelen. Rikdom hjelper ikke, for ikke en eneste time på frelsesveien kan kjøpes for penger. Da er det ganske ironisk at innføringen av reformasjonen her i landet i høy grad var en maktkamp om rikdom, særlig om store landeiendommer. Klostergodsene kom på hendene til kongen eller hans støttespillere hvis klostervesenet ble forbudt og eiendommene ble inndratt. Måten reformasjonen ble innført på, er ikke mye å være stolt av.

I dag ser kirker verden over at det fremdeles er behov for å kjempe mot at religion gjøres til en handelsvare og et middel til maktovergrep og utnyttning av fattige mennesker. Vi trenger stadig å holde fram det gode budskapet om frelse ved troen på Jesus Kristus. Derfor vil kirkene markere 500 år med reformasjon med å understreke at frelsen ikke er til salgs.

Mange søker tilfredsstillelse i slikt som faktisk kan kjøpes for penger. De investerer i utseende, klær, elektronikk, boliger, innbo osv. Men de blir aldri tilfredsstilt av det som pengene kan gi dem. Frelsen som ikke kan kjøpes for penger, er noe som går dypere, og som ikke må skaffes i stadig nye versjoner. «Can't buy me love» sang The Beatles i 1964: «I don't care too much for money / For money can't buy me love.» Slik er det også med frelsen. Verken kjærlighet eller Guds frelse er til salgs for penger.

Valg av fokus

Denne temagudstjenesten bør ha fokus rettet mot det helt sentrale i evangeliene: Vår gjeld til Gud er betalt. Jesus har sonet for våre synder. Vi får frelsen, troen og livet gratis, som en gave

fra Gud. Frelsen kan ikke kjøpes for penger. Ethvert forsøk på å blande frelse og betaling, er misbruk av religionen.

Det er flere overskrifter en kan å sette på dette. Her er noen mulige vinklinger:

«Frelst ved tro»

«Guds frelse er gratis»

«Hvordan blir tro gjort til en handelsvare i dag?»

«Penger – velsignelse eller forbannelse?»

«Tørsten som forbruket ikke slukker»

Dagens bønn

Tema: «Frelsen er ikke til salgs.» 19. søndag i treenighetstiden, 15. oktober, bokmål:

Nådige Gud,

du tilbyr oss dine livgivende gaver gratis.

Vi ber deg:

Fri oss fra å misbruke religion og gi falske løfter
for å oppnå egen rikdom og status.

Hjelp oss til å gi av det vi selv har fått,
ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre,
som med deg og Den hellige ånd lever og råder,
én sann Gud fra evighet til evighet.

Amen.

Tema: «Frelsa er ikkje til sals.» 19. søndag i treeinigstida, 15. oktober, nynorsk:

Nådige Gud,

du tilbyr oss dei livgjevande gåvene dine utan pengar.

Vi bed deg:

Fri oss frå å misbruke religion og gje falske løfte
for å oppnå eigen rikdom og status.

Hjelp oss til å gje av det vi sjølv har fått,
ved Son din, Jesus Kristus, vår Herre,
som med deg og Den heilage ande lever og råder,
én sann Gud frå æve til æve.

Amen.

Forslag til salmer

Gjennomgangssalme

Ønsker en å ha en gjennomgangssalme som brukes på alle fire temagudstjenester, anbefales:
727 Lysenes Gud, kjærlighets kilde.

513 Når ber vi Gud, Den Hellig Ånd / No bed vi Heilag-Anden god (dagens Luther-salme)

87 Jesus, ja, han alene

94 Ei morgonstjerne klår og fin

348 Armon lapset / Born av nåden

352 Ren og rettfærdig, himmelen verdig

418 Jesus, du er den himmelveg

482 Deg å få skode
496 Ver ikke redd! Du har ein Frelsar
695 Rop det ut med hjertets jubel
435 I Guds rike gjelder ikke / I Guds rike har ein ikkje (barnesalme)
785 Jeg vil gjerne ha en venn / Eg vil gjerne ha ein ven (barnesalme)

[«Når du vil»](#), vinnnersalmen i den europeiske reformasjonssalmekonkurransen, kan skrives ut gratis. Bruk den gjerne i temagudstjenestene.

Norsk bønnebok

Bønner fra *Norsk bønnebok* som kan brukes i denne gudstjenesten:

037 St. Partricks brynje
053 Hengivelse
055 Lat evangeliet ha framgang
058 Du signar mi panne
059 Gi meg et troens sinn
216 Lat evangeliet ha framgang

Tekstgjennomgåelse

Jes 55,1-3, bokmål

1 Kom, alle tørste, kom til vannet!
Dere uten penger, kom og kjøp korn og spis!
Kom, kjøp korn uten penger,
vin og melk uten betaling!
2 Hvorfor bruke penger
på det som ikke er brød,
og arbeid på det som ikke metter?
Hør nå på meg,
så skal dere få spise det som godt er,
og fryde dere over fete retter.
3 Vend øret hit og kom til meg,
hør, så skal dere leve!
Jeg vil slutte en evig pakt med dere,
min godhet mot David står fast.

Jes 55,1-3, nynorsk

1 Kom, alle tørste, kom til vatnet!
De utan pengar, kom og kjøp korn og et!
Kom, kjøp korn utan pengar,
vin og mjølk utan betaling!
2 Kvifor bruka pengar
på det som ikkje er brød,
og arbeid på det som ikkje mettar?
Høyr no på meg,
så skal de få eta det som godt er,

og fryda dykk over feite retter.
3 Vend øyret hit og kom til meg,
høyr, så skal de leva!
Eg vil gjera ei evig pakt med dykk,
mi miskunn mot David står fast.

Torghandelen ser ut til å være et lett gjenkjennelig kulturtrekk gjennom menneskets historie. Torget er et sted der mange mennesker kommer for å selge og for å kjøpe. Torghandlere roper ut sine varer for å tiltrekke seg kjøpernes oppmerksomhet. De mange og intense ropene «kom og kjøp» er en kjent virkelighet fra verdens mange torg.

Kapittel 54 og 55 i Jesajaboken er en poetisk proklamasjon av Guds frelse. Disse to kapitlene kommer etter skildringen av Herrens lidende tjener som gir seg selv for folket. Ved sin lidelse og død bærer tjeneren folkets sykdom og straffen for deres synder (Jes 52,13–53,12). Deretter kommer disse to kapitlene som intenst oppfordrer folket til å ta imot Guds frelse. Guds nåde er ikke en fjern drøm eller et framtidig håp. Guds frelse er gjort ferdig. Folket kalles til å ta imot og til å glede seg.

De første versene i kapittel 55 kjennetegnes av en sjelden opphoping av bydende verbformer, som vi vanligvis oversetter med imperativer på norsk: Kom! Kjøp! Hør! Vend øret hit! Hermingen etter denne offensive salgskulturen bærer en radikal kontrast i seg: Hvem har hørt disse ropene med det etterfølgende «uten penger, uten betaling»? Et slikt utrop må bety at noen allerede har betalt prisen.

Teksten trekker inn flere temaer fra Israelfolkets vandring gjennom ørkenen mange århundrer tidligere. Både vannet (vannet fra klippen) og brødet (manna i ørkenen) peker på hvordan Gud viste sin omsorg for folket under vandringen mot løftets land. Slik Gud gav folket vann av klippen i ørkenen så de kunne stille sin tørst, slik rekkes nå Guds frelse fram for folket. Slik Gud gav manna til et sutrende og sultende folk i ørkenen, slik rekkes Gud fram sin nåde. Frelsen og nåden er gratis og uten folkets fortjeneste. Fortellingen om Israelfolkets vandring gjennom ørkenen brukes i mange profetskrifter som et bilde på en tid da folket var overgitt til Guds nåde og Guds ledelse.

Guds frelsende handlinger i Det gamle testamentet var ikke et resultat av kjøp og salg. Frelsen ble gitt av nåde, den kunne ikke kjøpes for penger.

Apg 8,4–24, bokmål

4 De som var spredt omkring, dro rundt og forkynte Ordet. 5 Filip kom ned til hovedstaden i Samaria, og der forkynte han Kristus. 6 Og alle som en fulgte oppmerksomt med når de hørte Filip tale og så de tegnene han gjorde. 7 For mange hadde urene ånder som fór ut av dem med høye skrik, og mange lamme og halte ble helbredet. 8 Det ble stor glede der i byen.

9 En mann ved navn Simon holdt til i byen. Han drev med trolldom så folket i Samaria var helt overveldet. Han påsto at han var noe stort. 10 Alle var opptatt av ham, og både små og store sa: «Han er Guds kraft, den som kalles Den store.» 11 De sluttet opp om ham fordi han i lang tid hadde overveldet dem med trolldomskunstene sine. 12 Men da de fikk tiltro til Filip, som forkynte evangeliet om Guds rike og Jesu Kristi navn, lot de seg døpe, både menn og kvinner. 13 Simon selv kom også til tro, og da han var blitt døpt, holdt han seg stadig til Filip og var overveldet av de tegn og mektige gjerninger han så.

14 Apostlene i Jerusalem fikk nå høre at Samaria hadde tatt imot Guds ord, og de sendte Peter og Johannes dit ned. 15 De kom ned og ba for dem, slik at de skulle få Den hellige ånd.

16 For Ånden var ennå ikke kommet over noen av dem, de var bare døpt til Herren Jesu navn. 17 Nå la de hendene på dem, og de fikk Den hellige ånd.

18 Men da Simon så at Ånden ble gitt ved at apostlene la hendene på dem, tilbød han dem penger **19** og sa: «Gi meg også en slik makt, så den jeg legger hendene på, kan få Den hellige ånd!» **20** Men Peter sa til ham: «Måtte pengene dine gå til grunne sammen med deg, du som tror at du kan kjøpe Guds gave for penger! **21** Du har ingen arvelodd eller del i dette, for ditt hjerte er ikke oppriktig mot Gud. **22** Omvend deg fra denne ondskapen din, og be til Herren, så kanskje han vil tilgi deg det du tenker i hjertet. **23** For jeg ser at du er full av bitter galle og lenket til ondskap.» **24** Da sa Simon: «Dere må be til Herren for meg, så jeg ikke skal bli rammet av det dere har sagt.»

Apg 8,4–24, nynorsk

4 Dei som var spreidde omkring, drog rundt og forkynte Ordet. **5** Filip kom ned til hovudstaden i Samaria, og der forkynte han Kristus. **6** Og alle som ein følgde godt med på det Filip sa når dei høyrde han og såg dei teikna han gjorde. **7** For mange hadde ureine ånder i seg, og dei fór ut med høge skrik, og mange lamme og halte vart lækte. **8** Det vart stor glede der i byen.

9 Ein mann som heitte Simon, hadde fare med trolldom i byen og sett folket i Samaria i stor undring. Han gav seg ut for å vera noko stort. **10** Alle var opptekne av han, og både små og store sa: «Han er den Guds kraft som kallast Den store.» **11** Dei slutta seg til han fordi han i lang tid hadde sett dei i undring med trolldomskunstene sine. **12** Då dei begynte å tru Filip, som forkynte evangeliet om Guds rike og Jesu Kristi namn, lét dei seg døypa, både menn og kvinner. **13** Simon kom òg til tru. Etter at han var døypt, heldt han seg stadig til Filip og undra seg over dei teikn og mektige gjerningar som han såg.

14 Då apostlane i Jerusalem fekk høyra at Samaria hadde teke imot Guds ord, sende dei Peter og Johannes dit. **15** Dei kom ned og bad for dei truande, at dei måtte få Den heilage ande. **16** For Anden var endå ikkje komen over nokon av dei; dei var berre døypte til Herren Jesu namn. **17** No la dei hendene på dei, og dei fekk Den heilage ande.

18 Men då Simon såg at Anden vart gjeven når apostlane la hendene på dei, baud han dei pengar **19** og sa: «Gjev meg òg denne makta, så den eg legg hendene på, kan få Den heilage ande!» **20** Men Peter sa til han: «Måtte pengane dine gå til grunne saman med deg, du som tenkte at du kunne kjøpa Guds gåve for pengar! **21** Du har ingen lut eller del i dette, for hjartet ditt er ikkje rett i Guds auge. **22** Vend om frå denne vondskapen din, og be til Herren, så kanskje han vil tilgje deg at du ber slik ein tanke i hjartet ditt. **23** For eg ser at du er full av bitter galle og lenkja til vondskap.» **24** Då sa Simon: «De må be til Herren for meg, så ikkje noko av det de no har sagt, skal koma over meg.»

Apostlene valgte ut syv diakoner for å møte nøden i menigheten. Apostlenes gjerninger gir oss fortellinger om to av disse. Først møter vi martyrfortellingen om Stefanus. Deretter leser vi to fortellinger om diakonen Filip. I den første av fortellingene om Filip er han i Samaria og forkynner evangeliet.

Mange tekster i Det nye testamentet omhandler samaritanene. De var en folkegruppe som stod nær jødene både i tro og historie. De trodde på den ene Gud. De holdt seg med de fem Mosebøkene, de var omskåret og de feiret de jødiske festene. De regnet fjellet Garisim som sitt hellige fjell. I oppbyggingen av Apostlenes gjerninger hører denne fortellingen nær sammen med oppfyllelsen av oppdraget som var gitt i Apg 1,8: «Dere skal være mine vitner i Jerusalem og hele Judea, i Samaria og like til jordens ender.» Vår fortelling beskriver hvilket gjennomslag forkynnelsen om Jesus hadde i Samaria.

Denne fortellingen om Filip bygger opp en interessant kontrast mellom magikeren Simon og diakonen Filip. Tilsvarende bruk av kontrastpersoner er typisk også for Lukasevangeliet (jf.

fariseeren og tolleren, den bortkomne sønnen og den hjemmeværende broren osv.) Simon beskrives som en stor trollmann og undergjører. Ordene som brukes om han, ligger nær ordene samaritanene brukte om Gud som «den sterke». Vi har flere tekster som beskriver magikere, trollmenn og undergjørere både blant jøder og hedninger.

Simon kom til tro og ble døpt. Han så hvordan mennesker ble fylt av Den hellige ånd da apostlene kom og ba for dem. Han ville kjøpe denne kraften for penger. Peter talte svært sterke og irttesettende ord til Simon og kalte ham til omvendelse. Den hellige ånd kan ikke kjøpes og selges. Å tenke slik er en del av ondskapens virkelighet og fjernt fra Guds måte å handle på.

Fortellingen om Simon er en skarp advarsel mot å gjøre Guds frelse til en handelsvare. Den har gitt opphavet til uttrykket «simoni». Ordet er et begrep for kjøp og salg av kirkelige embeter og stillinger, for å skaffe seg selv fortjeneste i religionens navn.

At penger og misbruk av penger er et sentralt tema, ser vi i flere av fortellingene i Apostlenes gjerninger. Først leser vi om hvordan de troende solgte det de eide og la det fram for apostlene, slik at alle kunne få det de trengte (Apg 2,45). Dette ser ut som et ideal. Dernest kommer den vonde fortellingen om Ananias og Saffira som underslo penger fra gaven de ga til apostlene (Apg 5,1ff). Så er det Simon som vil kjøpe seg makt til å gi Ånden til dem han legger hendene på. Det er grunn til å reflektere over hvorfor nettopp relasjonen til eiendom og penger får en slik framtreddende behandling i kirkens første historieskrift. Alle fortellingene poengterer at de omhandler mennesker som er kommet til tro og har blitt døpt.

Tilsvarende finner vi sterke advarsler om å kombinere profeti og pengekjærhet i skrifter som *Didache*: «Den som sier 'gi meg penger' i Den hellige ånd er en falsk profet.»

Luk 20,45–21,4, bokmål

45 Mens alt folket hørte på, sa han til disiplene: **46** «Ta dere i vare for de skriftlærde! De vil gjerne gå omkring i lange kapper og liker at folk hilser dem på torget. De elsker å sitte fremst i synagogene og ha hedersplassene i selskaper. **47** De eter enker ut av huset og holder lange bønner for syns skyld. Men de skal få desto hardere dom.»

1 Jesus så opp og la merke til hvordan de rike la sine gaver i tempelkisten. **2** Da fikk han se en fattig enke legge to småmynter i den, **3** og han sa: «Sannelig, jeg sier dere: Denne fattige enken har gitt mer enn noen av de andre. **4** For alle de andre la gaver i kisten av sin overflod, men hun ga av sin fattigdom alt hun hadde å leve av.»

Luk 20,45–21,4, nynorsk

45 Medan heile folkemengda høyrde på, sa han til læresveinane: **46** «Ta dykk i vare for dei skriftlærde! Dei vil gjerne gå omkring i lange kapper og likar å ta mot helsingar på torget, sitja fremst i synagogane og ha heidersplassane i gjestebod. **47** Dei et enkjer ut av huset og held lange bøner for syns skuld. Dei skal få så mykje hardare dom.»

1 Jesus såg opp og fekk sjå at dei rike la gåvene sine i tempelkista. **2** Han la òg merke til ei fattig enkje som gav to små koparmyntar. **3** Og han sa: «Sanneleg, eg seier dykk: Denne fattige enkja har gjeve meir enn nokon av dei andre. **4** For alle dei andre la gåver i kista av si overflod, men ho gav av sin fattigdom alt det ho hadde å leva av.»

I første del av dagens tekst leser vi Jesu advarsler mot de skriftlærde. Jesus kritiserer deres selvopptatthet og ønske om å bli sett. De bruker sin posisjon som religiøse ledere til å skaffe seg hedersplasser og ære.

Enkene nevnes ofte som en utsatt gruppe (se bl.a. matutdelingen i urkirken, Apg 7,1ff). Jesu fortelling om enkens kamp hos dommeren i Luk 7,12 gir et bilde av enkers slit for rettferdighet. Kan hende var de særlig utsatt for press og utnytting også fra religiøse ledere. I

Det gamle testamentet beskrives Guds særlige omsorg overfor denne utsatte gruppen: «Han hjelper farløse og enker til deres rett.» (5 Mos 10,18; Sal 68,6.) I urkirken ble enkene en av de første ordnede tjenestegruppene (1 Tim 5,3ff; Apg 9,39).

Da Jesus sendte ut disiplene sine, sa han: «Gå og forkynn: 'Himmelriket er kommet nær!' Helbred syke, vek opp døde, gjør spedalske rene og driv ut onde ånder! Gi som gave det dere fikk som gave. Skaff dere ikke gull eller sølv eller kobbermynter til å ha i beltet, ikke veske til reisen, heller ikke to kjortler eller sandaler eller stav. For en arbeider er verd sin føde.» (Matt 10,7–10, jf Luk 9,1ff.)

Det er typisk for Lukasevangeliet at grupper/personer settes opp mot hverandre som kontraster. Det er gjennomgående den utsatte, den marginaliserte eller forhatte som Jesus bruker som eksempel og modell. De fromme religiøse lederne utgjør i dagens tekst en overraskende kontrast til den fattige enken. De første versene i kapittel 21 er hentet fra kvinnenes forgård hvor det stod tretten offerkister til ulike formål. Poengteringen av hvordan de rike ga sine gaver, er en videreføring av polemikken fra forrige avsnitt der Jesus kritiserte de skriftlærde. De likte å gå rundt i side kapper og slo seg ned i enkers hus og hentet oppmerksomhet og matforsyning til seg selv av sitt «sorgarbeid». De ville bli æret og sett av mange, mens enkene ble enda fattigere enn de var fra før.

Det er ikke de skriftlærde eller de rike som blir sentrum i dette tekststavnippet, men en fattig enke som ga to små bronsemynter, to *lepton*. I en rabbinsk forordning het det at to småmynter var den minste gaven man kunne gi. Enkens gave er dermed et minimumsbidrag som står i skarp kontrast til de rikes store bidrag.

Oppsummering i vers 3 innledes med den faste formuleringen «sannelig, jeg sier dere», som introduserer lærestoff i disippelundervisningen. Alle hadde gitt av sin overflod, men denne enken hadde gitt av sin fattigdom alt hun hadde å leve av. Jesus bruker den fattige enken som et eksempel for disiplene på hva det vil si å overgi livet sitt til Gud.

Teksten gir *ikke* grunnlag for å fokusere ensidig på sinnelaget og si: «Det er ikke hva du gir, som teller, men med hvilket sinnelag du gjør det.» Det sentrale er at hun gir alt. Og det har alltid vært vanskeligere for de rike.

Kontrasten settes mellom den fattige enken som gir det lille hun har, og a) de griske teologene som brukte sine religiøse posisjoner til selv å bli store og skaffe seg økonomiske fordeler av sine lederroller og b) de rike som brukte sine store gaver til å skaffe seg selv ære og oppmerksomhet.

Den etterfølgende teksten om disiplenes beundring for templet, gir også vår tekst en særlig dybde. Det vakre templet, bygd opp av de rikes gaver, skal gå i grus. Jesu kirke ble til av ham som gav seg selv for alle, og holdes oppe av fattige enkers selvoppofrende tjeneste (jf. enkenes tjeneste i urkirken). Slik bærer enkens gave i seg et profetisk varsel om påskens hendelser. Kristus er Den Fattige som gir seg selv så Guds tempel fornyes innenfra og nedenfra (jf. 2 Kor 8,9).

En tekst av Tore Laugerud: Frelsen er ikke til salg

«Kom, alle tørste, kom til vannet» (Jes 55,1). «Kom, og kjøp... uten penger». Slik begynner dagens tekster. Det finnes en tørst i mennesket, som er i slekt med våre behov, ja, med vårt begjær, men som likevel går dypere. Behovene og begjæret er indre drivkrefter som får mennesket til å strekke seg etter det som det enda ikke har, men som det trenger for å opprettholde eksistensen. Vi fødes inn i en verden som mangler noe. Alt er ikke på plass. Det vi trenger må vi begjære, søke etter, be oss til. Sterke drivkrefter, som i utgangspunktet er positive kan misbrukes og føre oss på avveier.

I takt med at menneskets muligheter har økt, har våre behov og vårt begjær skapt et samfunn som er ekstremt innrettet på forbruk. Nå truer det med å gjøre hele kloden til en ørken. Hvordan kunne dette skje? Mennesker som søker makt og rikdom har forstått at de kan oppnå det ved å spille på menneskets sterkeste drivkrefter: de uutslokkelige begjæret, de umettelige behovene. Derfor studerer reklamefolk psykologi og fysiologi for å finne ut hvordan våre mest uimotståelige stimuli kan pirres. Slik dreies konsumkulturen i en stadig raskere spiral. Ved siden av dette finnes det et annet svar som går dypere. Arnold Eidslott har uttrykt det slik:

En tyv har tatt det beste fra meg
og båret det langt bort.
Han har båret det langt bort.
Jeg vet ikke hva det er,
men at det er det beste vet jeg
for mine fylte hender gir meg ingen glede.

En tyv har tatt det beste fra oss og båret det så langt bort, at vi har glemt hva det er. Men savnet får oss til å fylle hendene med ting som ikke gir glede. Fordi det vi fyller hendene med, ikke gir den gleden de lover, er det ingen ende på konsumet. Wilfrid Stinissen sier det slik: «Måten mennesket søker stadig nye ting på, og stadig blir skuffet, er et tydelig tegn på at det leter etter noe uendelig. Ellers ville det ikke springe fra det ene til det andre».

«Så hvorfor bruke penger på det som ikke er brød og arbeid på det som ikke metter», spør profeten. Det er et ransakende spørsmål for vi er alle godt kjent med de livlige krabatene som gjemmer seg i våre kroppslige og psykiske behov. Men *tørsten* går dypere. Den strekker seg lenger enn til den umiddelbare behovstilfredsstillelsen. Det er *noen* som kaller på oss fra våre dyp: «Hør på meg, så skal dere få spise det som godt er og fryde dere over fete retter.» Vi bærer en tørst etter en ytterste mening.

Den er ikke til salgs, som alt i det sekulære samfunnet. Den oppnås heller ikke gjennom feilrettet religiøs streben (jamfør Luk 20,45-47). Det handler om å vende seg en annen vei og gå mot Gud. «Vend øret hit og kom til meg, hør, så skal dere leve!» (Jes 55,3). I denne enkle handlingen er vår og verdens forvandling gjemt.

Hva sier en kristen i Bangladesh om dette temaet?

Enos Hansdak er en santal som er med i Bangladesh evangelisk-lutherske kirke (BNELC):

«Frelsen er gratis, men den har en pris. Det er viktig hvordan du tar imot frelsen og nåden. Hvis du ikke følger i nådens spor, er nåden meningsløs. Guds undervisning må følges i handling og ord. Den må deles slik at andre får vite om den.»

Andre gode ressurser

[«Salvation – Not for Sale»](#), dokument fra Det lutherske verdensforbund